een santeon ziekenhuis

Longontsteking (pneumonie)

Bij een longontsteking (pneumonie) zijn de longblaasjes en het weefsel daaromheen ontstoken. Een longontsteking beperkt zich soms tot een bepaald gebied in de longen, maar kan ook verspreid zijn door de hele long of zelfs door beide longen (een dubbele longontsteking).

Een longontsteking wordt meestal veroorzaakt door een infectie met micro-organismen, zoals bacteriën en virussen. Een longonsteking kan ook ontstaan door inademing van gassen (irriterende stoffen) of andere stoffen (water, voedsel, braaksel).

Meer over longontsteking

Oorzaken

Longontsteking wordt vaak veroorzaakt door bacteriën die we altijd om ons heen hebben. Iedereen kan een longontsteking krijgen, maar vooral mensen met een verminderde weerstand lopen risico, zoals:

- ouderen;
- zeer jonge kinderen;
- mensen met een (chronische) ziekte, zoals diabetes;
- mensen met een chronische longaandoening;
- mensen die een chemokuur krijgen;
- mensen bij wie het afweersysteem met medicijnen onderdrukt wordt, bijvoorbeeld na een orgaantransplantatie;
- mensen die roken (https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/24).

Longontsteking kan ook door een specifieke ziekteverwekker worden veroorzaakt, zoals:

- de veteranenziekte (legionella-bacterie);
- Q-koorts (coxiëlla-bacterie).
- influenza (griepvirus)

Complicaties

Zoals bij elke aandoening kunnen ook bij een longontsteking complicaties optreden. Deze zijn doorgaans goed te behandelen. De meest voorkomende complicaties zijn bloedvergiftiging en longvliesontsteking.

Bloedvergiftiging (sepsis)

Bij een bacteriële longontsteking kunnen de bacteriën zich via de bloedbaan verspreiden naar andere organen (bloedvergiftiging). Dan kan een ernstige situatie ontstaan, waarbij de bloeddruk en/of de ademhaling in de problemen kunnen komen.

Longvliesontsteking (pleuritis)

Door de longontsteking kan het longvlies geprikkeld raken (pleuritis), en dat kan weer een vochtophoping tussen de longvliezen veroorzaken die de ademhaling bemoeilijkt. Een extra complicatie ontstaat als er bacteriën in dit vocht zitten die pus veroorzaken.

Symptomen

De meest voorkomende klachten zijn:

- Hevig zweten, (hoge) koorts en koude rillingen;
- Gebrek aan eetlust;
- Hoesten met (bloedig) slijm en soms pijn bij het ademhalen;
- Kortademigheid;
- Hoofd-, keel- en spierpijn;
- Vermoeidheid en een gevoel van ziekzijn.

Onderzoeken

Uw arts zal u allereerst vragen naar uw klachten: Hoe lang heeft u al klachten? Rookt u? Werkt u met bepaalde stoffen? Bent u pas verkouden geweest? Heeft u andere (long)klachten?

Lichamelijk onderzoek

Daarna volgt meestal een lichamelijk onderzoek, waarbij onder andere uw longen worden beluisterd met een stethoscoop.

Bloedonderzoek

Via bloedonderzoek krijgt uw arts informatie over:

- De ernst van de longontsteking;
- Het (eventuele) effect op andere organen.

Sputum-onderzoek

Uw arts kan ook een keelwat afnemen en ook opgehoest slijm (sputum) laten onderzoeken. Zo is bij infecties te ontdekken wat de veroorzaker is (welke soort bacterie, virus of schimmel).

Röntgenfoto

Op een röntgenfoto van de longen is vaak te zien of er inderdaad sprake is van een longontsteking.

Zuurstof meten

Om te kijken of er genoeg zuurstof in uw bloed zit, wordt het zuurstofgehalte gemeten. Dat gebeurt door een bloedgasafname (diepteprik) of door een metertje op uw vinger (saturatiemeter).

Röntgenfoto

Zie: https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/rontgenfoto
Foto van het lichaam met röntgenstraling

Bloedgasonderzoek

Zie: https://www.antoniusziekenhuis.nl/bloedgasonderzoek

Behandelingen

De behandeling hangt af van de ernst en de oorzaak van uw longontsteking. Hieronder noemen we enkele mogelijke behandelingen.

Behandeling van een steriele ontsteking

- Als uw klachten worden veroorzaakt door irriterende stoffen, is het vooral belangrijk om die (voortaan) te vermijden.
- Bij een steriele ontsteking kan uw arts eventueel ontstekingsremmers voorschrijven. Dat zijn middelen die de verschijnselen van de ontsteking tegengaan, waardoor de klachten afnemen.

Behandeling van een Infectie

- Een longontsteking die door **bacteriën** wordt veroorzaakt, kan behandeld worden met antibiotica. Antibiotica zijn meestal zeer effectief, maar er zijn verschillende soorten bacteriën en verschillende soorten antobiotica. Bovendien zijn er bacteriën die resistent (ongevoelig) geworden zijn voor de meest gangbare soorten antibiotica. Daarom is het belangrijk dat uw longarts achterhaalt welke bacterie de oorzaak van uw longontsteking is.
- Veel **virusinfecties** kunnen gewoon 'uitgeziekt' worden, op voorwaarde dat er geen bacteriële of schimmelinfectie bij komt. Er bestaan nog geen geneesmiddelen die virussen doden. Er zijn wel virusremmers, die zorgen dat de virussen zich minder snel vermenigvuldigen.
- Als een **schimmel** de boosdoener is, wordt de longontsteking behandeld met antimycotica. De werking van antimycotica lijkt op die van antibiotica. Alleen werken deze middelen tegen schimmels in plaats van bacteriën.
- Als u **pijn en/of koorts** heeft, krijgt u pijn- en/of koortsremmende medicijnen.
- Als er te weinig **zuurstof** in uw bloed zit, krijgt u tijdelijk extra zuurstof.

Een lichte longontsteking kan thuis behandeld worden.

Bij een ernstige longontsteking kan opname in het ziekenhuis nodig zijn. Hier krijgt u medicijnen (zoals antibiotica) en eventueel vocht via een infuus en zonodig extra zuurstof. In het ziekenhuis krijgt u als dat nodig is fysiotherapie om u te helpen goed en diep te ademen en slijm op te hoesten. In zeer ernstige gevallen, waarbij de ademhaling en de bloedsomloop in gevaar zijn, kan een opname op de Intensive Care nodig zijn.

Expertise en ervaring

Het St. Antonius Longcentrum heeft veel ervaring met onderzoek en behandeling van longziekten. Patiënten met klachten en aandoeningen aan het ademhalingssyteem (luchtwegen en longen) kunnen bij ons terecht. Gespecialiseerde longartsen en longverpleegkundigen behandelen uiteenlopende aandoeningen

zoals longfibrose (https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/4046), sarcoïdose (https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/3944), longontsteking (https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/4188), astma (https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/4130), apneu (https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/3828), longkanker (https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/4198), COPD (https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/3364), etc. Jaarlijks vinden er circa 400 longoperaties en 2000 slaapstudies plaats.

Binnen het Longcentrum zijn er expertisecentra voor diverse zeldzame aandoeningen, zoals het ILD Expertisecentrum (https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/336)en het ROW Expertisecentrum (https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/4122).

Longontsteking voorkomen

Voorkomen is beter dan genezen. Hoe voorkomt u een longontsteking?

- Vooral door niet te roken. Roken tast uw longen aan, en maakt ze veel gevoeliger voor ontstekingen en infecties.
- Omdat longontsteking kan ontstaan 'op' een andere infectie, zoals griep, kunt u het beste de jaarlijkse griepprik nemen.

Bespreek de mogelijkheden met uw longarts of huisarts.

Meer informatie

Websites

- www.longfonds.nl (http://www.longfonds.nl)

Gerelateerde informatie

Specialismen

- Longcentrum (https://www.antoniusziekenhuis.nl/longcentrum)

Contact Longcentrum **T 088 320 14 00**